

**СВЕТОСЛАВ МИНКОВ
ЦАРЬТЪ, КОЙТО НЕ
МОЖЕШЕ ДА СПИ**

chitanka.info

Имаше нѣкога едно малко джудже съ дълга бѣла брадица и съ алена шапчица. Палтенцето му бѣше синьо като небето, а на върховетѣ на обувката му дрънкаха весело две сребърни звънчета. Кжщицата на това джудже не приличаше никакъ на кжщитѣ, въ които ние живѣемъ, защото бѣше не по-голѣма отъ клетка на канарче, пѣкъ и освенъ туй бѣ направена цѣла отъ шоколадъ. По-досѣтливитѣ отъ васъ, навѣрно, ще се очудятъ и ще запитатъ: мигаръ може да има шоколадена кжщица? Та нали тя ще се стопи отъ дъжда и отъ слънцето? Не, драги деца, шоколадътъ въ приказкитѣ не се топи тѣй бързо, както шоколадътъ въ вашата сладкарница, и затова отъ него могатъ да се правятъ не само кжщици, но и лебеди, които плуватъ цѣль день въ езеро съ лимонада.

Малката шоколадена кжщица на джуджето стоеше сгвужена като гжба между дърветата на една стара гора. Сутринъ и вечеръ бѣлобрадото човѣче излизаше предъ вратата ѝ, сѣдаше въ една орѣхова черупка и въртѣше бавно броеницата си, направена отъ просени зрънца. И ето, при него идваше веднага за съветъ нѣкой отъ горскитѣ обитатели, защото джуджето бѣше магьосникъ и можеше да помага на всѣкиго. Скараха ли се мравката и щурецьтъ, влѣзѣха ли ловци въ гората и надупчеха кожухчето на зайчето, хапнѣше ли повечко медъ мечето и го заболѣше зжбъ, запръскаше ли дъждець и измиеше хубавитѣ шарки по крилетѣ на пеперудата — всички тичаха за помощъ при малкия магьосникъ. Тогава джуджето оставяше броеницата си и се залавяше за работа. Казваше нѣколко умни думи на мравката и на щуреца, и тѣ се цѣлуваха и ставаха побратими. Слагаше върху раната на зайчето лѣковита билка, и то хукваше отново изъ гората. Отваряше устата на мечето и само съ едно духване изгонваше болката отъ зжба му. Взимаше четчицата си и украсяваше крилетѣ на пеперудата съ още по-хубави шарки.

Една пролѣтна сутринъ нашето джудже излѣзе както винаги предъ вратата на своята шоколадена кжщица, седна въ орѣховата си черупка и започна да върти броеничката си отъ просени зрънца. Топлото слънчице на небето спусна тънѣкъ лжчъ презъ клонитѣ на дърветата и рече: „Добро утро!“ А джуджето кихна и запѣ една отъ ония пѣснички, които малкитѣ ангелчета пѣятъ въ рая.

По едно време, както си седѣше така и си пѣеше, джуджето чу, че наблизо въ тревата нѣщо прошумолѣ. Обърна се, и какво да види: на нѣколко крачки отъ него стоеше една бѣла мишка съ златна коронка на

главата и съ розова панделка на опашката. Мишката го гледаше съ малкитѣ си лъскави очички, безъ да мига, и дишаше тежко. По всичко личеше, че тя не бѣше жителъ на гората, а идѣше отъ далеченъ пѣтъ.

Джуджето престана да пѣе и се изправи на нозетѣ си. Въ сѣщия мигъ чудното звѣрче се плъзна като на колелца по тревата и дойде съвсемъ близо.

— Църрръ, църрръ! — извика то. — Азъ ида отъ палата на стария царъ, който се нуждае отъ твоята помощъ. Отъ дълги години насамъ той стои буденъ и не може да спи. Лицето му е съвсемъ повѣхнало, а снагата му се топи като восъкъ. Всички лѣкари по земята се опитваха да му върнатъ съня, но нито единъ не можа да му помогне. Най-сетне ме изпратиха да викамъ и тебе. Ако ти успѣешъ да го приспишъ, ще получишъ богата награда.

— Отъ това по-лесно нѣма, — рече джуджето, като поглади меката си брадица и се усмихна. — Почакай ме само да си взема книжката съ приказкитѣ, че може да ми дотрѣбва.

И като каза това, човѣчето се скри въ шоколадената си кѣщица и хлопна вратата задъ гърба си. Следъ малко то излѣзе отново навънъ, като носѣше една голѣма книга.

— Сега можемъ да вървимъ, — рече горскиятъ магьосникъ.

— Да вървимъ, — отвърна мишката.

И двамата потеглиха на пѣтъ.

Накрай гората се разгрѣщаше широка равнина, а посрѣдъ нея лжкатушеше безкраенъ друмъ. Тамъ стоеше и чакаше една костенурка съ голѣми очила и сѣщо съ златна корона на главата. Джуджето и мишката се качиха на гърба ѝ, и трѣгнаха къмъ царския палатъ.

— Значи, ти живѣешъ при царя? — попита човѣчето.

— Да, азъ съмъ придворна мишка, — отвърна гордо бѣлото звѣрче и близна розовата панделка на опашката си. — Живѣя си честито съ моитѣ седемъ мишлета и съ стария мишокъ подъ кухненския шкафъ въ палата и се храня съ най-хубавото сирене на свѣта.

— И нищо ли не работишъ? — рече джуджето.

— Придворнитѣ мишки никога не работятъ. Ние си имаме единъ паякъ, който плете чорапи на всички ни, и единъ брѣмбаръ, който мете и чисти дупката ни. Азъ седя по цѣль день предъ огледалото и се

пудря, мжжътъ ми чете вестникъ, а децата ми играятъ отъ сутринь до вечерь футболъ съ едно грахово зърно.

Така, въ разговоръ и сладки приказки, джуджето и мишката не забелязаха, кога стигнаха предъ царския палатъ. Наистина, тѣ не пжтуваха бързо, както се пжтува съ автомобилъ, но все пакъ стигнаха на време, преди още стариятъ царь да бѣше умрѣлъ.

Когато влѣзоха при него, стаята бѣше пълна съ министри, тѣлопазители, съветници, лѣкари и готвачи. Бѣлата мишка изтича напредъ, изправи се на заднитѣ си крачета и извика:

— Царю честити! Водя ти прочутия горски магьосникъ, който ще те спаси отъ безсъницата и ще те накара да заспишъ.

Следъ това джуджето пристѣпи до царския престолъ и се поклони дълбоко.

— О, всесилни господарю! — каза то, като издигна въ ржката си голѣмата книга, която бѣ донесло съ себе си. — Азъ ще ти прочета една отъ чуднитѣ приказки, скрити въ Книгата на Живота, и ще се опитамъ да ти помогна. Отъ тебе искамъ само едно: да останемъ двама самички въ тая стая и да слушашъ внимателно.

Стариятъ царь се усмихна дружелюбно и лжчъ на надежда озари сърдцето му. Той заповѣда на хората около него да излѣзатъ веднага отъ стаята му, като поржча на едного отъ готвачитѣ да нагости бѣлата мишка и цѣлото нейно семейство съ най-сладката орѣхова торта.

Щомъ останаха сами, джуджето взе едно малко столче, сложи го до престола на царя и седна отгоре. После разтвори голѣмата си книга и започна да чете.

То разказваше чудната приказка за беднитѣ и нещастни люде по свѣта, които нѣмаха риза на гърба си, но живѣеха съ вѣрата, че нѣкой царь ще имъ протегне ржка за помощъ. Разказваше за хилядитѣ болни деца, които лежаха въ тъмни колиби и сънуваха незнайния царь, който ще имъ донесе изгубената свѣтлина на слънцето и ще ги излѣкува. Разказваше за мжката и за тежкия трудъ на ония, които оросяваха земята съ кръвта и сълзитѣ си, и чакаха нѣкой царь да ги избави отъ страданията.

И колкото по-нататкъ четѣше джуджето, толкова по-силна умора натискаше очитѣ на стария царь и го унасяше въ сънь. Най-сетне, когато бѣлобрадото човѣче свърши приказката и дигна главата си отъ книгата, царьтъ хъркаше съ всичка сила. По лицето му играеше

блаженна усмивка. Може би въ съня си той помагаше на всички бедняци и нещастници, за които се разправяше въ приказката.

Съвсемъ тихичко и на пръсти, джуджето се измъкна изъ царската стая. Но тамъ, предъ прага ѝ, чакаха съ затаенъ дъхъ министритѣ, тѣлопазителитѣ, съветницитѣ, лѣкаритѣ и готвачитѣ.

— Какво стана? — извикаха всички въ единъ гласъ. — Можа ли да приспишъ царя?

Човѣчето не каза нищо. Разтвори само вратата на стаята и посочи царския престолъ.

Тогава придворнитѣ влѣзоха вжтре, паднаха на колѣне предъ своя любимъ господарь и издигнаха ржце за молитва. Най-сетне, следъ толкова години, стариятъ царь бѣше спасенъ. Приказката за неволитѣ на беднитѣ и нещастни люде по свѣта го бѣ приспала дълбоко.

— Каква награда искашъ за магията? — попита единъ отъ министритѣ, когато джуджето тръгна да си върви.

— Нека всички хора въ царството бждатъ щастливи! Кажете туй на царя, като се събуди! — рече джуджето.

— Прието, — каза министърътъ. — Ами за себе си нищо ли не искашъ?

— За мене ли? — промълви бѣлобрадото човѣче и се замисли. — А че оня день катеричката настъпи гребенчето ми и го счупи. Ако мога да получа едно ново гребенче, да си вчесвамъ сутринъ брадичката, ще бжда много благодаренъ.

Дали стариятъ царь изпълни волята на своя спасителъ и дали направи всички хора въ царството си щастливи — това никой не знае. Нѣкои разправятъ, че той продължава да спи до день днешенъ и че никога не ще се събуди. Въ всѣки случай, малкиятъ магьосникъ си отиде въ гората съ едно чудесно златно гребенче, цѣло обсипано съ скъпоценни камъни.

Тамъ джуджето остана да живѣе още много години въ шоколадената си кжщица и да помага на птицитѣ и на животнитѣ, а понѣкога дори и на хората. И дветѣ сребърни звънчета на обущата му дрънкаха и се смѣха — дрънкаха и се смѣха — като пѣещи поточета срѣдъ омайната тишина.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.